

SESLERDE BAŞKA SESLER

Faruk Duman 1974 yılında Ardahan'da doğdu. Ankara'da DTCT Kütüphanelik Bölümü'nü bitirdikten sonra bir süre Bilkent Üniversitesi Kütüphanesi Sanat Bölümü'nde çalıştı. 2003-2018 yılları arasında Can Yayınları'nda Türk Edebiyatı editörlüğü yaptı. Arkadaşlarıyla birlikte *Sarıç* ve *Öykü Gazetesi*'ni çıkardı.

Kitapları

Öykü: *Seslerde Başka Sesler* (1997), *Av Dönüşleri* (1999, Sait Faik Hikâye Armağanı), *Nar Kitabı* (2001), *Keder Atlısı* (2004, Haldun Taner Öykü Ödülü), *Sencer ile Yusufçuk* (2009), *Kedi'çin Masallar* (2010), *Baykuş Virane Sever* (2013), *Zeytin Taneleri Birbirine Çarpıyor: Toplu Öyküler* (2019), *Doğa Betiği* (2019), *Kaptan Kanca'nın Bir Macerası ve Öbür Yeni Öyküler* (2019).

Deneme: *Adasız Deniz ve Aperitifler / Defterden Notlar* (2010, Memet Fuat Deneme Ödülü), *Tom Sawyer'ın Kitap Okuduğu Kulübe* (2015), *Yazmalı Defter* (2017).

Roman: *Piri: Kayıp Denizler Üzerine Bir Anımsama* (2003), *Kırk* (2006), *İncir Tarihi* (2010, Yunus Nadi Roman Ödülü), *Ve Bir Pars, Hüzünle Kaybolur* (2012), *Köpekler İçin Gece Müziği* (2014, Dünya Kitap Ödülü ve Necati Cumalı Edebiyat Ödülü), *Sus Barbatus! 1* (2018, Orhan Kemal Roman Armağanı ve Cevdet Kudret Roman Ödülü), *Sus Barbatus! 2* (2020), *Sus Barbatus! 3* (2021).

Faruk Duman'ın
YKY'deki kitapları

Kaptan Kanca'nın Bir Macerası ve Öbür Yeni Öyküler (2019)
Köpekler İçin Gece Müziği (2020)
Pîri: Kayıp Denizler Üzerine Bir Anımsama (2020)
Tom Sawyer'ın Kitap Okuduğu Kulübe (2020)
Sus Barbatus! 2 (2020)
Sus Barbatus! 1 (2021)
İncir Tarihi (2021)
Ve Bir Pars, Hüzünle Kaybolur (2021)
Sus Barbatus! 3 (2021)
Seslerde Başka Sesler (2022)

FARUK DUMAN

Seslerde Başka Sesler

Öykü



YAPI KREDİ YAYINLARI

Yapı Kredi Yayınları - 5925
Edebiyat - 1700

Seslerde Başka Sesler / Faruk Duman

Editör: Murat Yalçın

Kapak tasarımı: Nahide Zarifoğlu
Sayfa tasarımı: Mehmet Ulusel
Grafik uygulama: İlknur Efe

Baskı: Sena Ofset Ambalaj, Matbaacılık Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.
Maltepe Mah. Litros Yolu Sk. 2. Matbaacılar Sitesi B Blok
Kat: 6 No: 4NB 7-9-11 Topkapı - Zeytinburnu / İstanbul
Telefon: (0 212) 613 38 46
Sertifika No: 45030

1. baskı: Can Yayınları, İstanbul, 1997
YKY'de 1. baskı: İstanbul, Şubat 2022
ISBN 978-975-08-5259-6

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş., 2021
Sertifika No: 44719

Bütün yayın hakları saklıdır.
Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
İstiklal Caddesi No: 161 Beyoğlu 34433 İstanbul
Telefon: (0 212) 252 47 00 Faks: (0 212) 293 07 23
<http://www.ykykultur.com.tr>
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
facebook.com/yapikrediyayinlari
twitter.com/YKYHaber
instagram.com/yapikrediyayinlari

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık
PEN International Publishers Circle üyesidir.

İçindekiler

Gel Ağabey Gel • 7
Düşüşler • 11
Seslerde Başka Sesler • 16
Işık Çeşitlemeleri • 21
Bıyıklarına Ağlayanın Öyküsü • 26
Ben de Seninle Geleceğim • 29
Sanırım Biri Benim • 31
Okyanusa Yeniden... • 34
Kâğıt Gemiler Sayfası • 37
Uykunun Kuyusundaki Deve • 41
Bir Beyazlığın Ortasında • 46
Şarkı Benim İçimde • 50
Sevgilimin Kır Atı • 54
Lele'nin Gölgesinde • 61

Gel Ağabey Gel

Evimizin aşağı katından belli belirsiz sesler geldi, sesler odaların içinde dolaştı dolaştı, sonra büyüdü. Koridorlarda, merdivenlerde yükseldi, postal seslerine dönüştü. Rap rap rap... Korkuyorum, anne neredesin? Askerlerin gelip evimizi bastıklarından kuşku duymuyorum; dışarıdan mutfak kapısını zorladılar, dipçikle camları kırdılar. Sonra doluştular evimizin içine, ne aradıklarını kendileri de bilmiyor belki; odaların içinde, duvar diplerinde dolaşıp ürkütücü kahkahalar atıyorlar. Akan, devrilen, duvarlara çarpan kahkahalar. Dolaysız. Ben de sırtım içeriye dönük, pencereden istasyonu gözlüyorum.

Az önce sisten geçilmiyordu; sabahın erken saatlerinde çökmüştü sis, bütün gün öylece kalmıştı, gece yarısına dek sürmüştü. Gerçi hava kararınca da nesneler sezilmiyordu; sesler, dokunuşlar, ürpertiler, yaşamın bu türden kışkırtıcı belirtileri sürüp gidiyordu, ama gece yarısı gelen yağmurla sis dağılır gibi olmuştu. Hafifçe. Sağa sola savrulmuş, sonra havada öylece asılı kalmıştı, yağmur kararsızdı çünkü. Trenin yavaşlayıp durduğunu duymuştum. Makinist vagonların ışıklarını daha istasyona yanaşmadan kapatmış olmalıydı; trendeki tek yolcu burnunu pencereye dayamış, küskün küskün oturuyordu. İki dakika sonra gidecekler, diye düşünmüştüm; ama iki, üç, dört, duruyorlardı. Uzun uzun. Nedendi?

Yolcuyu ağabeyime benzettim en çok.

“Babamdan...”

Daldım. Gözlerim sağı solu, uzağı yakını birbirine karıştırdı; ağabeyim gelmiş, burnumun dibine dayanmış, küskün. Trenin buharı savruldu, yağmura karıştı. Baktım. Adam pencereye alnını dayamış, benim gibi, dalmış gitmiş; anlıyorum, yerçekimini allak bullak eden, nesneleri alçaltıp yükselten bir bakış. Yine de gerçek bir bakış. İstasyonun ortasında cılız, döküldü dökülecek bir lamba. Tir tir titreyen. Hava belki soğuk. Çok geçmedi; karanlığın, sisin içinden, uzaklardan ayak sesleri geldi. Adam inanılmaz bir şey duy-

muş gibi şaşırdı, boşluğa baktı. Sesler büyüdü büyüdü, ortaya bir kız çıkıverdi. Koşmuş. Yorulmuş. Yağmurda ıslanıp soluk soluğa kalmış. Kız geldi, adamın karşısında durdu durdu:

“Neden gitmiyor bu tren?” dedi.

“Arızalı galiba.”

“Çok geç kaldın mı?”

“Çok.”

Ağabeyim askere gideli bilmem kaç ay olmuştu. Dönmek bilmiyordu. Gelecekti. Bundan kuşkum yoktu. Bir keresinde izne gelmişti. Trende pişmaniye satıyorlarmış, almış. Avuç dolusu. Yine gelecekti. Babam demişti ki, gelseydi, bu kez pişmaniye almasaydı. Fark etmezdi. Sırt çantasında berbat çoraplarını getirirdi. Annem yıkardı. Yıkasaydı.

“Alacağım, demişti...”

Ağabeyimi, amcamlar bize geldiğinde ortalıkta savrulan iri kahkahalar arasında anımsıyorum. Kalabalığa limonata yetiştirmeye çalışan annemin coşkulu, tiz sesinde, babamın, kardeşlerimin, sonra misafirlerin birbirine karışan seslerinde, renklerinde. Odanın içinde küçüklü büyüklü fotoğraflara dönüşen ağabeyim; ileri geri, sağa sola savrulan renkli, siyah-beyaz fotoğraflar... Bu fotoğrafların içinde bir anneme, bir babama, bir bana sarılan beyaz yüzlü ağabeyim. İnce uzun. Kahkahalar arasında.

“Ne kadar çok?” dedi kız.

“Bilmem, çok oldu. Hem sen yağmurda ıslanmıyor musun?”

“Hayır.”

“Nereden kaçıyordun öyle?”

“Babamdan... Beni kömürlükte sevgilimle yakaladı; kaçtım, kurtuldum, o kurtulamadı. Alacağım, demişti. Alacaktı beni. Sevgilim. Zaten birbirimizi seviyorduk, ben onun sözüne güveniyordum. Akşamüzeri buluşup gizlice, kömürlüğe girdik. Dışarıdan sesler geldi, babam geldi, kaçtım.”

“Tren arızalı galiba.”

Kız biraz durdu, sonra arkasına baktı, karanlıktan yeni ayak sesleri geldi; kız da geldiği gibi hafifçe süzülüp gitti.

Askerler evin altını üstüne getirdi galiba. Sesler çoğalınca trenin altından kopkoyu bir buhar yükseldi. Birdenbire. Apak bir örtü sardı

treni, sarıp yumuşattı; sonra yumuşayan vagonlar değişti, ortaya bir sevkiyat katarı çıkıverdi. Kalabalık. Telaş. Su buharı istasyonu kapladı, yüzlerce asker belirdi. Bir yandan yükselen vagonlar; irili ufaklı balyalar, kasalar, çelik kutular... Yükleyici askerlerin başında bir komutan; elinde bir telsiz, emirler yağdırıyor, nedense acelesi var herkesin. Yer gök hep asker. Belirsiz bir yerden belirsiz kahkahalar geldi, sonra bu kahkahalar yine koyulaşıp sardı katarı. İstasyonda aileler. Ortalık ana baba günü; ağlaşanlar, oğluna sarılanlar sarmış dört bir yanı. Her şey silik. Trenin altından kopkoyu bir buhar çıktı yine. Bir şeyler patladı sanki. Patladı, sonra o öyle ansızın patlayınca pencerenin önünü apak bir örtü sardı; yüzler silindi, sesler birbirine girip boşlukta savruldu. Kalabalıkta, ailelerin içinde annemi gördüm. Babamı, ağabeyimi, beni. Ağabeyim yeşil giysilere bürünmüş, ayaklarında postallar; yaşı küçük daha, bu yüzden Şarlo'ya benzemiş biraz.

“Nerede, şimdi?”

Evin içinde sesler kesilince dönüp odamın kapısına baktım, rahatladım. Babama, anneme ne yaptılar acaba, diye düşündüm, ürpertiyle. Ama bu arada katar yitip gitti; istasyon yine sisli puslu, sakın, kimsesiz kaldı. Adam trenin böyle uzun uzun beklemesine hiç aldırıyor sanki. Oturmuş orada, küsmüş kalmış.

“Ayıp ayıp ayıp...”

Ağabeyimin üç arkadaşı vardı; gözümün önünden gitmez; biri kısa, biri uzun, biri şişman. Küfürlü konuşurlardı. Aynı kızı severlerdi. Aysel'di. Aysel, oysa, zengin birini aramış, bulmuştu da. Adam doktordu. Yaz akşamları Aysel'i alır, açık havaya, sinemaya götürürdü. Bizimkiler de, biraları çekmiş gelirlerdi. Hoparlörden doktoru anons ettirirlerdi, acil hastanız var, hastaneye geliniz, diye. Kalkar giderdi doktor. Aysel yalnız kalırdı. Yalnız kalmalıydı. Ağabeyim yanaşırdı kıza. Sonra uzun, sonra kısa, sonra şişman. Yazık! Evinin önünde sırayla nöbet bile tutmuşlardı. Bir ara Aysel bunlar için demişti ki, deli bunlar. Tabii yavaş yavaş unutuldu Aysel; ama bir ara babası onu kömürlükte yakalamış biriyle, bunu duyunca doktor da bırakmış; kim alır, demiş, öyle kömürlüklerde gezen kızı. Üç arkadaş. Sonra birer kız buldular kendilerine tabii; uzun, kısa ve şişman.

Kız geldiği gibi öyle hafifçe çekip gitti; sonra yeni ayak sesleri doldurdu karanlığı; sesler büyüdü büyüdü, ortaya yaşlıca bir adam çıkıverdi. Galiba babasıydı kızın. Elinde bir değnek. Sıkıca kavramış değneği, boşluğu döver gibi tutmuş. Sinirli. Yorgun. Adam baktı yaşlı adama, anladı, ama çıkarmadı sesini. Yaşlı adam durdu durdu,

“Bir kız gördün mü buralarda?” dedi.

“Kız mı?”

“Evet, benim kızım. Nerede, şimdi?”

Yolcu muzipçe güldü:

“Kömürlüğe biraz geç kalmışsın dede” dedi. “Boş ver.”

“Pis pezevenk” dedi yaşlı adam. “Ayıp ayıp ayıp!..”

Sesler uzaklaştı, boğuldu, belirsizleşti, uçup gitti sonra. İstasyon kaldı öyle. Yalnız. Karanlık. Gözlerim büyümüş, camın arkasında bir şey arıyorum sanki. Ne arayacaksam. Yağmur damlaları iri iri çarpmaya başlamış cama. Tıp tıp tıp... Rüzgâr çıkmış; sisi dağıtmış iyice. Ama trenin altından buhar püskürüyor yine zaman zaman. Güçlü. Ama rüzgârın etkisiyle çabuk dağılan. Dağılıp gecenin içinde beyaz beyaz yiten. Önce treni saran, yumuşak, bulutsu.

Ama çok geçmedi, bir muavin açtı trenin kapısını, durdu, sanki bu bir tren değil de otobüsmüş gibi. İndi. Geçip bagajı açtı. Bavullar. İrili ufaklı, rengârenk. Kahverengi koca bir bavul çıkardı içlerinden. Sonra ağabeyim indi, aldı bavulunu. Sonra orada kendimi gördüm tabii. İnmiş, bilmem ne zaman, istasyona gitmişim. Karşılamışım. Ağabeyim durmuş, koymuş bavulunu yere, kucaklaşmışız. Kel. Daha büyümüş. Omuzları genişlemiş. Erkek olmuş. Sahici. Ter kokmuş. Kolları öyle bir güçlenmiş ki anlatamam. Çevresine bakmış, mahallemizi görmüş.

Az önce sisten geçilmiyordu. Sabahın erken saatlerinde çökmüştü sis. Yağmur başlayınca istasyonun cılız lambası da söndü; tren kaldı öylece. Uzun uzun.